บทความวิจัย

คุณลักษณะของรูปแบบรายได้ที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ : 9 กรกฎาคม 2564
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ : 15 สิงหาคม 2564
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 9 กันยายน 2564

ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ[1*]
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการประยุกต์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของรูปแบบรายได้ ได้แก่ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ รายได้จากโฆษณา รายได้จากการให้เช่าใช้ และรายได้จากอัตราการใช้ที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ในประเทศไทยกับกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 151 ราย

ผลการวิจัยที่ได้แสดงให้เห็นว่า ระดับการดำเนินงานในลักษณะรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ รายได้จากโฆษณา รายได้จากการให้เช่าใช้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และรายได้จากอัตราการใช้อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ สำหรับผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ พบว่า ค่าอิทธิพลของตัวแปรต้นทั้งหมดที่ประกอบด้วย รายได้จากโฆษณา รายได้จากอัตราการใช้ รายได้จากการให้เช่าใช้ และรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ ร่วมกันพยากรณ์อัตราการเติบโตของกำไรได้ร้อยละ 58.21 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราการเติบโตของกำไรมากที่สุดคือ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ รายได้จากการให้เช่าใช้ รายได้จากอัตราการใช้ และรายได้จากโฆษณา ตามลำดับ

คำสำคัญ: รูปแบบรายได้ อัตราการเติบโตของกำไร ธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์

[*] ผู้ประสานงานหลัก: tummatinna@yahoo.com

Research Article

The Characteristics of Revenue Model Contributing to Margin Growth of Software Business

Received: July 9, 2021
Revised: August 15, 2021
Accepted: September 9, 2021

Tummatinna Seesupan[1*]
Assistant Professor of Master of Business Administration Program
Faculty of Management Pibulsongkram Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to investigated the effect of the characteristics of the income model such as revenue from royalties, advertising income, rental income and revenue from utilization rate that affects profit growth rate of software business in Thailand The quantities method was used 151 questionnaire as software business in bangkok for collection data. The instrument of data was being analyzed by using frequency, percentages, mean, standard deviation and the multiple regression analysis was used to analyze and test research hypotheses.

The results have shown that the revenue from royalties, advertising income, rental income and revenue from utilization rate was in high level in order. The result also insists that the revenue from royalties, advertising income, rental income and revenue from utilization rate have impact on the profit growth rate of software business in bangkok 58.21 percent. The revenue from royalties was in higher level following the rental income, revenue from utilization rate and advertising income in order.

Keywords: Customer Engagement, Entertainment, Benefit, Interactivity.

[*] Corresponding Author : tummatinna@yahoo.com

บทนำ

ซอฟต์แวร์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ และยังมีส่วนสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งซอฟต์แวร์จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของธุรกิจในทุกภาคส่วนของอุตสาหกรรมอื่นภายในประเทศและช่วยอำนวยความสะดวกให้กับการดำรงชีวิตและการสื่อสารของผู้คนในสังคมยุคปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ซอฟต์แวร์จึงกลายเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินวิถีชีวิตยุคใหม่ แต่ในขณะที่ธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ในประเทศไทยยังอยู่ในระดับเริ่มต้นของการพัฒนาที่ยังต้องมีการพัฒนากลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลยุทธ์ที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการทำกำไรให้กับธุรกิจ

กลยุทธ์ในการสร้างรายได้ให้กับธุรกิจในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ธุรกิจมีผลการดำเนินงานที่ดีและสามารถอยู่รอด โดยรูปแบบรายได้เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของตัวแบบธุรกิจ (Business Model : BMC) เป็นแนวทางหนึ่งในการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญและได้รับการยอมรับจากนักวิชาการในระดับโลกว่าเป็นแนวคิดที่มีผลต่อความสำเร็จ Osterwalder and Pigneur, (2010) การนำแนวคิดรูปแบบรายได้มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยในการวางแผนการดำเนินงานของธุรกิจทางด้านการจัดหารายได้ของกิจการ จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีมุมมองและสามารถระบุได้ถึงรูปแบบของรายได้ที่สอดคล้องกับคุณค่าและความเป็นเหตุเป็นผลในการดำเนินงานของบริษัทเพื่อก่อให้เกิดผลกำไรที่คาดหวังได้

ดังนั้นการค้นหาว่ารูปแบบรายได้แบบใดที่จะส่งผลต่อความสำเร็จด้านอัตราการเติบโตของกำไรของกิจการ จึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เนื่องจากกำหนดรูปแบบรายได้ของกิจการจะเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารของธุรกิจสามารถออกแบบการดำเนินงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของธุรกิจได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าและการใช้ทรัพยากรต่างๆ ของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ (Chesbrough, 2007) จึงเป็นที่มาของการศึกษาคุณลักษณะของรูปแบบรายได้ที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญด้านกลยุทธ์ที่นำไปสู่ความสำเร็จให้กับธุรกิจได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านลักษณะของรูปแบบรายได้ ได้แก่ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ รายได้จากโฆษณา รายได้จากการให้เช่าใช้ และรายได้จากอัตราการใช้ที่ของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์
2. เพื่อลักษณะของรูปแบบรายได้ ได้แก่ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ รายได้จากโฆษณา รายได้จากการให้เช่าใช้ และรายได้จากอัตราการใช้ที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบรายได้ เป็นประเด็นที่มีความสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานและเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในโลกธุรกิจ เนื่องจากรูปแบบรายได้เป็นแหล่งในการแสวงหารายรับให้เกิดขึ้นกับกิจการซึ่งจะส่งผลต่อกระแสเงินสดและความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจและได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้นว่ารูปแบบรายได้ในลักษณะใดส่งผลต่อการเติบโตด้านกำไรของกิจการ

แหล่งของรายได้ (Revenue Model) เป็นองค์ประกอบในตัวแบบธุรกิจที่มีความสำคัญซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ Redis (2009) กล่าวว่ารูปแบบรายได้ของบริษัท (Business Income Model) หมายถึงจำนวนของแหล่งที่มาของรายได้ที่บริษัทกำหนดที่อธิบายถึงความหลากหลายของรายได้จากแหล่งที่มาที่แตกต่างกัน ในลักษณะของแหล่งเดียวของรายได้หรือหลายแหล่งรายได้ สอดคล้องกับ Osterwalkder and Pignuer (2010) กล่าวว่าแหล่งที่มาของรายได้ (Revenue Streams) หมายถึงแหล่งที่มาของผลลัพธ์ทางการเงินจากข้อเสนอคุณค่าผลิตภัณฑ์ที่ให้กับลูกค้า เช่น จากค่าใบอนุญาต (Licensing) ค่าโฆษณา (Advertising) ค่าลงทะเบียน (Subscription) ซึ่งมีความหลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ ในการทำเงินของบริษัท และ Cusumano (2008) กล่าวว่ารูปแบบรายได้ หมายถึงรูปแบบของการได้มาซึ่งรายรับที่บริษัทกำหนด ที่มาจากลักษณะของการดำเนินงานในธุรกรรมทางด้านซอฟต์แวร์ที่มีความหลากหลายจากรูปแบบต่าง ๆ ที่บริษัทกำหนด ซึ่งถ้าบริษัทมีแหล่งของรายได้จากรูปแบบรายได้หลากหลายแหล่ง ก็จะทำให้มีโอกาสที่จะได้รับรายรับและเงินสดเข้าสู่กิจการเพิ่มมากขึ้น ซึ่ง Cusumano (2008) ได้เสนอลักษณะรูปแบบรายได้ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจซอฟต์แวร์ ได้แก่ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ (Copy Right-Based) ซึ่งเป็นการคิดค่าตอบแทนหรือค่าจ้างจากงานพัฒนาซอฟต์แวร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ลูกค้าของบริษัทตกลงจ่ายให้เพื่อจะได้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ในส่วนของรายได้จากโฆษณา (Advertising-Based) หมายถึง รายได้ของธุรกิจที่ได้รับจากการลงโฆษณาจากลูกค้า และรายได้จากการให้เช่าใช้งาน เป็นรายได้ที่ผู้ผลิตซอฟต์แวร์คิดจากค่าเช่าในการใช้งานซอฟต์แวร์เป็นระยะเวลาหนึ่งๆ ตามที่ลูกค้าระบุตามสัญญา และรายได้จากอัตราการใช้ จะเป็นรายได้ที่ธุรกิจได้รับเป็นอัตราการเข้าใช้บริการของลูกค้า ตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราการใช้งานที่ได้ทำการตกลงทำสัญญากับลูกค้าไว้

การศึกษาถึงรูปแบบรายได้ ที่แสดงถึงความหลากหลายในการทำเงินของธุรกิจ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงลักษณะแหล่งที่มาของรายได้ด้านต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่าลักษณะรายได้แบบหลายแหล่งรายได้ส่งผลกับอัตราการเติบโตของกำไร การหมุนเวียนของเงินสด และความสำเร็จในการดำเนินงาน การทบทวนวรรณกรรมข้างต้นสรุปได้ว่ารูปแบบรายได้ที่มาจากหลายแหล่งรายได้ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ

กรอบแนวความคิด

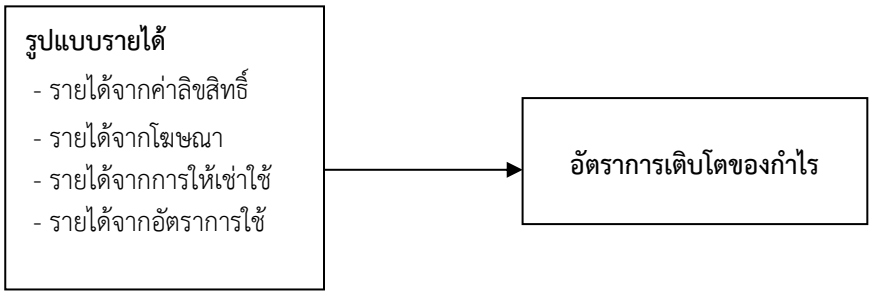

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยลักษณะของรูปแบบรายได้ที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในลักษณะของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและยืนยันสมมุติฐานการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร (Population) ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ตามรายชื่อสมาชิก ของสมาคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งประเทศไทยที่อยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครจำนวน 253 บริษัท (สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ, 2559) และผู้วิจัยทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวน 151 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้บริหารของธุรกิจ ผู้จัดการระดับสูง หรือบุคคลรับผิดชอบในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไปด้านลักษณะของธุรกิจ ได้แก่ จำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งอัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำตอบและแบบเลือกตอบ และส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานคุณลักษณะของรูปแบบรายได้ ได้แก่ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ รายได้จากโฆษณา รายได้จากการให้เช่าใช้ และรายได้จากอัตราการใช้ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่มีคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมทั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

ซึ่งมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว มาทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

(Try Out) จากประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิแอลฟ่าของครอนบาค (Aplha Coefficient Cronbach) ดังตาราง 1 และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามโดยใช้ลิงค์ Google Form ไปทางช่องทางออนไลน์ ได้แก่ เฟสบุ๊คและไลน์ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามบัญชีรายชื่อที่ได้แจ้งไว้ ในช่วงเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง กันยายน 2563

ตาราง 1 ผลการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ตัวแปรในการวิเคราะห์	ค่าสัมประสิทธิแอลฟ่าของครอนบาค
รายได้จากค่าลิขสิทธิ์	0.851
รายได้จากค่าโฆษณา	0.884
รายได้จากการให้เช่าใช้	0.835
รายได้จากอัตราการใช้	0.819
แบบสอบถามทั้งฉบับ	0.912

* พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาคควรมีค่ามากกว่า 0.70 (Hair, Black, Babin, Anderson and Tathan, 2006)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ในประเทศไทย พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการดำเนินงานต่ำสุด 1 ปี และระยะเวลาในการดำเนินงานสูงสุด 27 ปี และมีจำนวนพนักงานต่ำสุด จำนวน 3 คน และสูงสุด จำนวน 151 คน

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของปัจจัยในแต่ละด้านที่มีผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ ซึ่งแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ระดับความคิดเห็นการดำเนินงานด้านรูปแบบรายได้ในแต่ละด้าน

ตัวแปร (Variables)	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	การแปลความหมาย
รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ (LIS)	4.25	0.68	มากที่สุด
รายได้จากโฆษณา (ADV)	2.63	0.48	ปานกลาง
รายได้จากการให้เช่าใช้ (REN)	3.74	0.54	มาก
รายได้จากอัตราการใช้ (USE)	3.25	0.61	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับการดำเนินงานด้านรูปแบบรายได้ของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรายได้จากค่าลิขสิทธิ์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.25 ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.68) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านรายได้จากการให้เช่าใช้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ($\bar{x}$ = 3.74, S.D. = 0.54) และ รายได้จากอัตราการใช้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ($\bar{x}$ = 3.25, S.D. = 0.61) ตามลำดับ รายได้จากโฆษณามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 ($\bar{x}$ = 2.63, S.D. = 0.48) อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยรูปแบบรายได้ที่มีผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยรูปแบบรายได้ที่มีผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจ

ตัวแปรปัจจัย (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (β)	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปรับมาตรฐาน	*t*-statistic	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	9.833		11.526	.000***
รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ (LIS)	.543	.068	7.124	.000***
รายได้จากโฆษณา (ADV)	.324	.056	5.428	.000***
รายได้จากการให้เช่าใช้ (REN)	.468	.062	6.528	.000***
รายได้จากอัตราการใช้ (USD)	.412	.057	6.365	.000***
R^2 = .592				
Adjust R^2 = .575				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณของปัจจัยรูปแบบรายได้ที่มีผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจ (GRO) ที่ประกอบด้วยปัจจัยด้านรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ (LIS) รายได้จากโฆษณา

(ADV) รายได้จากการให้เช่าใช้ (REN) รายได้จากอัตราการใช้ (USD) สามารถร่วมกันพยากรณ์อัตราการเติบโตของกำไรได้เท่ากับร้อยละ 59.20 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 41.80 เป็นอิทธิพลจากปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้

โดยเมื่อพิจารณาขนาดของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปรับมาตรฐาน (Beta) ของปัจจัยทั้งสี่ด้านที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจมากที่สุด คือ ด้านรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ เท่ากับ .068 (Beta = .068) รองลงมาคือด้านรายได้จากการให้เช่าใช้ เท่ากับ .062 (Beta = .062) ด้านรายได้จากอัตราการใช้ เท่ากับ .057 (Beta = .057) และด้านรายได้จากโฆษณาเท่ากับ .056 (Beta = .056) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Beta) โดยสามารถเขียนเป็นสมการอธิบายได้ดังนี้ (ดูสูตรที่ 1)

$$Z\{GRO) = 0.068LIS + .056ADV + .062REN + .057USD \text{ ----} \quad (1)$$
$$R^2 = .592$$

และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ (β) ซึ่งสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้คือ (ดูสูตรที่ 2)

$$Y\{GRO) = 9.833 + 0.543LIS + 0.324ADV + 0.468REN + 0.412USD \text{ ----} \quad (1)$$
$$R^2 = .592$$

สามารถอธิบายสมการพยากรณ์ที่ 2 ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจเพิ่มขึ้น .543 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่

ปัจจัยด้านรายได้จากโฆษณา เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจเพิ่มขึ้น .324 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่

ปัจจัยด้านรายได้จากการให้เช่าใช้ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจเพิ่มขึ้น .468 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่

ปัจจัยด้านรายได้จากอัตราการใช้ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจเพิ่มขึ้น .412 หน่วย เมื่อกำหนดให้ปัจจัยด้านอื่นคงที่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน พบว่า ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรม และพบว่าปัจจัยด้านรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือด้านรายได้จากการให้เช่าใช้ ด้านรายได้จากอัตราการใช้ และด้านรายได้จากโฆษณาส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบของปัจจัยด้านรูปแบบรายได้ในลักษณะของรายได้จากค่าลิขสิทธิ์พบว่ามีผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์มากที่สุด รองลงมาคือด้านรายได้จากการให้เช่าใช้ ด้านรายได้จากอัตราการใช้ และด้านรายได้จากโฆษณาส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรของธุรกิจตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Zott, Amit and Massa, 2011) ซึ่งอาจสามารถกำหนดแหล่งของรายได้แบบค่าลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปของการเหมาจ่ายต่อโครงการ และคิดค่าบริการรวมอยู่ในการเสนอขายครั้งแรกหรือในปีแรก และบริษัทที่มีการกำหนดรูปแบบของรายได้หลายรูปแบบ จะทำให้ผลการดำเนินงานทางการเงินดีกว่าบริษัทอื่น

ผลการศึกษาในส่วนนี้สรุปได้ว่าการกำหนดรูปแบบของรายได้ที่หลากหลายรูปแบบเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจผู้ผลิตซอฟต์แวร์ ดังนั้นข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการควรมีการดำเนินการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในด้านนี้ให้มากขึ้น ในการพัฒนาและเพิ่มลักษณะการกำหนดรูปแบบค่าบริการใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหลากหลายของรายได้จากการโฆษณา นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดรูปแบบรายได้จากอัตราการใช้และการให้เช่าใช้งาน ซึ่งลูกค้าสามารถใช้งานได้ตามความต้องการการใช้งาน ไม่ต้องจ่ายครั้งละมาก ๆ และสอดรับกับเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยอย่างในปัจจุบัน ทำให้ลูกค้าเข้าถึงการใช้งานซอฟต์แวร์โดยแบบเช่าใช้ได้ง่ายและสะดวกขึ้น และการคิดค่าบริการในลักษณะนี้ลูกค้าไม่ต้องจ่ายทีละมาก ๆ สามารถเลือกจ่ายได้ตามความเหมาะสม ลูกค้าไม่ต้องซื้อซอฟต์แวร์ทั้งหมด หรือจ่ายเงินมูลค่าสูง เพื่อซื้อซอฟต์แวร์ไปใช้งานเป็นการถาวร ดังนั้น เป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการที่สามารถพัฒนารูปแบบการกำหนดราคาซอฟต์แวร์ในลักษณะนี้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ในการปฏิบัติ

1.1 ปัจจัยด้านลักษณะรูปแบบรายได้ ด้านรายได้จากค่าลิขสิทธิ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรมากที่สุด ซึ่งผลจากการศึกษาในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการผู้ผลิตซอฟต์แวร์ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนและกำหนดลักษณะของรายได้จากค่าลิขสิทธิ์ ให้มีมากขึ้นและมีหลากหลายรูปแบบ เช่น รายได้จากการขาย license เป็นต้น

1.2 ปัจจัยด้านลักษณะรูปแบบรายได้ ด้านรายได้จากการให้เช่าใช้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรรองลงมา ดังนั้นธุรกิจควรให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบรายได้ในลักษณะนี้เพิ่มขึ้น รวมทั้งการเพิ่มลักษณะการกำหนดรูปแบบค่าบริการใหม่ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะรายได้จากการโฆษณา เนื่องจากในปัจจุบันลูกค้าเข้าใช้งานในซอฟต์แวร์และสื่อออนไลน์กันมากขึ้น ใช้ระยะเวลาอยู่กับเทคโนโลยีมากขึ้น การสร้างซอฟต์แวร์ที่มีการรับค่าโฆษณาจากผู้ผลิตสินค้าต่างๆ ได้ จะทำให้ธุรกิจสามารถมีรายได้จากการลงโฆษณาเพิ่มมากขึ้นด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้นำปัจจัยด้านรูปแบบรายได้ที่พบต่อผลการศึกษาว่าส่งผลต่ออัตราการเติบโตของกำไรมาใช้ในการศึกษา ซึ่งยังอาจมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความสำคัญ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มปัจจัยที่ยังไม่ได้นำมาศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้เพิ่มเติมด้วย

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ. (2559). *Thailand ICT market & Outlock 2016*. สืบค้น 23 พฤศจิกายน 2553, จาก http://pld.nectec.or.th/websrii/images/stories/documents/presentations/20100217_ictmkt09_presentation.pdf

Chesbrough, H. (2007). Business model innovation: It's not just about technology anymore. *Strategy & Leadership, 35*, 12-17.

Cusumano, M. (2008). The changing software business: From products to services and other new business models. The MIT Center for Digital Business. *A research and Education initiative at the MIT Sloan School of Management*, *41*(1), 20-47.

Hair, J., Black, B., Babin,B., Anderson, R. and Tatham, R.. (2006). *Multivariate Data Analysis (6th ed.).* New Jersey: Pearson Prentice-Hall International.

Krejcie, R.V. and Morgan, D. W. (1970). *Education and Psychological Measurement.* New York: Minnesota University.

Osterwalder, A. and Pigneur, Y. (2010). *Business Model Generation.* The United States of America: John Wiley & Sons.

Redis,J. (2009). The impact of business model characteristics on IT firms' performance. *International Journal of Business, 14*(4), 291-307.

Zott, C., Amit, R. and Massa, L. (2011). The business model: recent developments and future research. *Journal of Management, 37*(4), 1019 - 1042.